

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Urmánczy Nándor*
Cím: *Budavár Kapisztránja*

Forrás: *Pesti Philas*

Bp.

(Hely)

1936. IX. 2.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Márk ferencs barát

Idő

"1936"

Személy

Helyszám

Budavár Kapisztránja.

Irta: **Urmánczy Nándor.**

Budavár visszafoglalásának 250-ik évfordulóján hálátlanság lenne meg nem emlékezni Budavár Kapisztránjáról, Avianói Márk ferencendi kapucinus barátról. Ő Budavár visszafoglalásának egyik legnagyobb munkása és harcosa.

Avianói a keresztnek olyan fanatikus harcosa volt, mint egykori rendtársa, Kapisztrán János. Mindketten pápai kiküldöttek, hogy a félhold elleni harcot hirdessék és szorgalmazák. Kapisztrán kereszttel a kezében Nándorfehérvár felszabadításáért küzdött Hunyadi János oldalán. Kétszázharminc évvel később, 1686-ban Avianói Márk kapaszkodott fel az ostromló csapatokkal a romokon Budavárába, kereszttel a kezében.

Európai hírű, kivételes tehetségű, állandóan országokat járó, varázserejű szónok volt Avianói Márk. Megjelenése mindenütt ünnep. Uralkodók, fejedelmek, hadvezérek hódoltak előtte. A nép rajongva tisztelte és a nyers harcosok térdreborultak előtte. Csudatevő prédikátor a neve.

Olaszországban tünt fel beszédeivel és terjedt a híre. Mindenüvé hívták. Franciaországba, a német birodalom országaiba, Svájcba, Németalföldre. I. Lipót császár- király volt a legodaadóbb hive. Bizott benne és hallgatott rá. Tanácsait kérte, állandóan levelezett vele. Sajátkezüleg írta leveleit s azokat összegyűjtve, a mult század végén, a császárné számos levelével együtt Grácban adták ki. Egyik levelében így ír: »A törökök olyan háborus felkészültség-

gel vonulnak előre, amelyhez hasonlót száz évvel ezelőtt sem láttak. Én pedig az én hadsereggemmel egyedül vagyok, minden segítség nélkül, nincs se katonám, se pénzem.«

XI. Ince pápa dolgozott leginkább, hogy Európát megszabadítsa a török veszedelemtől. A keresztény uralkodókat akarta egy nagy szövetségbe egyesíteni. Elsősorban azon munkálkodott, hogy az uralkodók közötti ellentéteket kiegyenlítsé. I. Lipót császárt és Sobieski lengyel királyt össze is hozta és hűségesküt fogadtatott velük. A velencei köztársaságot is be akarta vonni a Szent Ligába.

»Ha a velencei köztársaság most belépne a Ligába — írja a császár Márknak — és a törökök ellen hadba szállana, ez kitűnő esemény lenne. Én megteszek mindent, amit lehet és reményem is van, hogy sikerül, mert a köztársaság egy nemes férfit küldött Rómába.«

Hogy Velence belépett a Ligába, az Avianói Márk érdeme. Ezzel négy nagyhatalom egyesült a Ligában. I. Lipót, Sobieski, a velencei köztársaság és XI. Ince pápa.

Avianói Márknak a Bécszet ostromló törökök fölötti győzelemben is oroszlánrésze volt. Bécs három évvel Budavár bevétele előtt szabadult meg a török ostromtól. Várfalai már romokban heverték s napok kérdése volt, hogy az ostromló Kara Musztafa rohamra vezesse hadait. De a felszabadító sereg megelőzte. A győzelmes nap reggelén Márk atya misét mond, Sobieski király ministrál.

— Az Ön áldásai és szent jelenléte szerezte meg nekünk a győzelmet — mondta csata után a lengyel király Márknak.

Bécs felszabadítása után következett Párkány, Esztergom, Visegrád, Vác felszabadítása, majd Buda első ostroma 1684 július 14-től november 2-ig. Az ostrom nem sikerült. Kudarcba fulladt. A fővezérek nagy multságokat rendeztek. Az ezredparancsnokok panamáztak. Avianói megundorodva hagyta ott a tábor. De nem nyugodott. Haditervet dolgozott ki és átadta a császárnak.

A császár halálával fogadta a javaslatot. Arra kérte Márkot, hogy menjen vissza a seregekhez, mert ott nagy szükség van rá. Avianói lelkében még élénken élt a táborban tapasztalt léhaságok, visszaélések keserősége. Nem kívánczolt vissza. Csak 1686 tavaszán tért oda vissza rendi előljáróságának parancsára, mert nemcsak a császár, hanem Lotharingiai Károly és a többi vezér is visszakívánta. Tudták, hogy a varázsszavu és szent életű barátnak milyen hatalmas befolyása van a harcosok lelkületére.

Eppen jókor jött, mert a csapatok vezetői el akarták halasztani Budavár ostromát. Még nem feledték el az első ostrom kudarcát. Székesfehérvár elfoglalására készültek. Márk ismerte a vezetők szándékát. Mielőtt a táborba ment volna, Bécsben megkérte a császárt, hogy írjon neki a táborba levelet, melyben határozottan kijelenti, hogy Budavár ostroma mellett foglal állást és az ostrom megkezdését kívánja.

A levél meg is érkezett. Márk atya a levéllel sorba járta a vezéreket. Lotharingiai Károly haditanács elé vitte a levelet. A haditanács után Budavár ostroma mellett döntött.

Az ostrom június 21-től szeptember 2-ig tartott. Szeptember 3-án a rommá lőtt és leégett